

Saksbehandler: Geir Nesse
Saksnr.: 2016/353-5

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Styret for kultur, omsorg og undervisning	
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Saksdokumenter ikke vedlagt:

Forbud mot dyr ved sirkusforestillinger i Hammerfest kommune

Saken gjelder

Interpellasjon fra Hammerfest sosialistiske venstreparti med oppfordring om at Hammerfest kommune skal si et klart nei til bruk av dyr i sirkusforestillinger som gjester kommunen.

Sakens bakgrunn og fakta

Hammerfest sosialistiske venstreparti sendte den 03.02.16 en interpellasjon til ordfører med oppfordring om at Hammerfest kommune skal si et klart nei til bruk av dyr i sirkusforestillinger som gjester kommunen.

Innholdet i interpellasjonen var som følger:

«SV ønsker med dette at Hammerfest kommune skal si et klart nei til bruk av dyr i sirkusforestillinger som gjester Hammerfest kommune.

Dyr i sirkus er ikke frivillige artister, men derimot dyr i fangenskap, ukomfortabelt reisende i en marginal bransje.

Man har lenge nok sett på sirkusers bruk av flokkdyr som blir satt til å leve alene, uten et naturlig habitat å boltre seg i, utsatt for dressurmetoder man ikke har innsikt i.

Det er skrevet mange og lange rapporter om emnet, og samtlige konkluderer med at sirkusdyr er ville, og er dermed ikke å regne som tamme husdyr (som for eksempel kyr og hester).

Ettersom dyrevelferd blir et stadig viktigere begrep i vår tid, bør det være en enkel sak.

Vil ordfører gjøre noe med den ?»

Ordfører svarte følgende på interpellasjonen i ordinært møte i kommunestyret den 11.02.16 i sak PS 12/16:

«Ja, det er korrekt at en del kommuner har fattet kommunale vedtak i forhold til bruk av ville dyr i sirkus. De fleste kommunene har vedtak formulert slik at de går mot å leie ut kommunal grunn/tomter til sirkus med ville dyr. Dette i påvente av utfallet av et forskrifts – og lovarbeid som etter sigende skal være i gang i Landbruks – og matdepartementet om dyr i sirkus og dyreparker. Det er imidlertid usikkert når et utkast til forskrift med eventuelle nødvendige lovendringer kan foreligge.

Den siste oversikten jeg har sett er at ca. 10 kommuner i landet har fattet vedtak om ikke å stille kommunal grunn til sirkus der det er ville/eksotiske dyr med i forestillingene. Det skal videre være noen flere kommuner som har slike vedtak under forberedelse. Den nordligste kommunen skal være Vadsø. Det skal videre være kommuner i alle de 3 nordligste fylkene som har slike vedtak, blant annet Tromsø, Harstad og Vestvågøy.

Etter ordførerens side vil det være formålstjenlig å få en sak til politisk behandling der dette spørsmålet tas opp. Jeg vil be administrasjonen om å fremme en slik sak. Da får kommunestyret en anledning til å se på ulike sider ved et slikt vedtak og også vurdere hvor langt en skal gå.

Når det gjelder framdriften i en eventuell forskrift/lovarbeid, går det ikke fort i Landbruksdepartementet for å få en avklaring. Det er lignende erfaringer fra andre land, eksempelvis var det slik i England at det måtte et press til over lang tid før det kom et forbud fra myndighetenes side. I en slik sammenheng kan et virkemiddel være å få flest mulig kommuner til å fatte vedtak i forhold til dette.

Jeg har sjekket ut med seksjonsleder for park og idrett om det per dato er noen bindinger/avtale med noen sirkus som legger føringer for kommende sommer når det gjelder utleie av kommunal grunn til dette formålet og det skal det ikke være.»

Bruk av elefanter i sirkus er av dyrevelferdshensyn forbudt i en rekke land. I de fleste landene gjelder forbudene alle eksotiske/ville dyr, og i flere av disse landene gjelder det bruk av alle slags dyr. Forbud eller restriksjoner mot fremvisning av elefanter og andre dyr i sirkus er også under diskusjon og til behandling i flere nye land, bl.a. i Sverige, hvor det i 2016 mest sannsynlig vil bli vedtatt en ny dyrevelferdslov hvor elefanter legges til på lista over dyr det er forbudt å fremvise på sirkus.

Bruk av elefanter i sirkus i Norge ble i 2009 foreslått forbudt av Mattilsynet f.o.m. 2013 som et resultat av tilsynets oppfølging av Stortingsmeldingen om dyrevelferd (2003). Den fastslo at antall arter i sirkus skulle begrenses, og at elefanter var spesielt problematisk: «Gjennom dette tiltaket tas det sikte på å innskrenke det antall arter som tillates (...)». Mattilsynets forslag var utarbeidet bl.a. på bakgrunn av en utredning fra Vitenskapskomiteen. Landbruksdepartementet (LMD) godkjente utsendelse av høring ett år etter, da med utvidet overgangstid til 2015.

Høringsrunden viste at ca. 90 % av høringsinstansene var enige i forslaget fra Mattilsynet, herunder adferdsekspert på elefant, Veterinærinstituttet, Veterinærforeningen, rådet for dyreetikk m.fl.

Veterinærinstituttet uttalte at de var bekymret for velferden til alle dyr som holdes i omreisende sirkus. Det er videre dokumentert mange velferdsproblemer for sirkuselefanter. Veterinærinstituttet støttet derfor forbudet mot bruk av elefanter i sirkus.

LMD behandlet ikke et slikt forslag om elefantforbud og tilhørende regelverk for fremvisning av dyr før i midten av 2012. Det ble da bedt om en faglig vurdering overfor Mattilsynet når det gjaldt bruk av sirkuselefanter. Mattilsynet opprettholdt sin tidligere faglige vurdering at hold og bruk av asiatisk elefant ikke oppfylte de dyrevelferdsmessige forutsetningene som stortingsmeldinga, departementet og Mattilsynet la til grunn da forslaget til forskrift om fremvisning av dyr i dyreparker og sirkus ble utarbeidet. Tilsynet fastholdt derved sin anbefaling om forbud.

En undersøkelse som ble utført i 2009 viste at av de som besøker sirkus med dyr uttalte 20 % at de ville slutte å gå på sirkus dersom det ble innført et generelt forbud om bruk av dyr. Bare 15 % av de spurte sa at elefant var den viktigste årsaken til å gå på sirkus. Hvor vidt dette har endret seg i ettertid, er usikkert, men det har vært et økt fokus på dyrs rettigheter de siste årene, noe som kan påvirke disse tallene ytterligere.

Rådmannens vurdering

Rådmannen støtter sine faglige vurderinger i en slik sak på de organisasjoner og myndigheter som har en nødvendig faglig tyngde i slike saker. Saka er i sin helhet basert på den informasjon og kunnskap disse har formidlet når det gjelder behandling av dette spørsmålet så langt på nasjonalt plan.

Videre vil rådmannen anbefale kommunestyret om å avvende utfallet av det lov – og forskriftsarbeidet som er på gang i LMD før det tas et endelig standpunkt til et eventuelt forbud mot eksotiske dyr eller mot dyr generelt (alle kategorier) i Hammerfest kommune.

I påvente av dette foreslår rådmannen at det ikke tillates utleie av kommunal grunn der eksotiske dyr brukes for å underholde mennesker.

Rådmannens forslag til vedtak:

Hammerfest kommunestyre sier et klart NEI til utleie av kommunal grunn til sirkus som inneholder eksotiske dyr inntil en nasjonal lov om et slikt eventuelt forbud er vedtatt.